

ISO 14001:2015 – okoljski vidiki v luči krožnega gospodarstva

Ana Pribaković Borštnik, Blanka Kaker

Okoljski dan gospodarstva
GZS, 2.6.2016

Revizija standarda ISO 14001

Cilj: vgraditi **nove pristope** v sistem ravnanja z okoljem (environmental management) in zadovoljiti pričakovanja deležnikov

Vhod v revizijo:

- “High level structure” (ISO, annex SL)
- Raziskava ISO: “Future challenges of EMS”, 2010
- Raziskava ISO: ISO 14001 Continual Improvement survey 2013

Standard izšel 15.9.2015, slovenski prevod konec marca 2016

Struktura standardov za sisteme vodenja – Aneks SL

Izzivi sistemov ravnanja z okoljem

“Future challenges of EMS” (odbor WG5, 2010), analiza 11 tem kot npr.

- **Trajnostni razvoj** in družbena odgovornost
- Izboljšanje okoljske uspešnosti
- Ocenjevanje skladnosti z zakonodajo
- EMS in (strateško) upravljanje podjetja
- **Okoljski vplivi v vrednostni verigi**
- Vključevanje deležnikov
- Zunanja komunikacija (tudi informacija o proizvodu)
- EMS in mala podjetja, EMS in vzporedne teme (TGP, SUE)
- **Okoljski vplivi v dobaviteljski verigi**

ISO 14001 Continual Improvement Survey 2013

Sodelovalo 5000 certificiranih organizacij v 110 državah

Katera okoljska vprašanja naj bodo poudarjena v novem ISO 14001?

- Preprečevanje onesnaževanja (npr. preprečevanje, zmanjševanje emisij/odpadkov,
- Okoljska učinkovitost (npr. učinkovita raba virov)
- **“Life cycle thinking”** (okoljski vidiki v celotnem življenjskem ciklu proizvoda/storitve)

ISO 14001:2015

Ključne spremembe:

- Strateški okoljski management
- Voditeljstvo
- Varovanje okolja
- Izboljševanje okoljskega ravnanja
- **Vidik življenjskega cikla**
- *Procesi oddani v izvajanje zunanjim izvajalcem*
- Komunikacija
- Dokumentacija

ISO 14001:2015 – vidik življenjskega cikla

življenjski cikel (life cycle): zaporedne in medsebojno povezane faze v sistemu izdelkov (ali storitev), od pridobivanja surovin iz naravnih virov do končne odstranitve

Faze življenjskega cikla vključujejo pridobitev surovin, zasnovano, proizvodnjo, transport/dostavo, uporabo, obdelavo ob koncu življenjske dobe in končno odstranitev.

ISO 14001:2015 – vidik življenjskega cikla

Sistematičen pristop k ravnanju z okoljem med drugim omogoča, da organizacija okoljske vidike:

- obvladuje ali vpliva na način, kako se izdelki in storitve organizacije z vidika življenjskega cikla snujejo, izdelujejo, razdeljujejo, porabijo in odstranjujejo, kar lahko **prepreči, da bi bili vplivi na okolje znotraj življenjskega cikla nenamerno preusmerjeni drugam;**

Zahteve ISO 14001:2015, Planiranje

Prepoznati okoljske vidike *upoštevaje življenjski cikel izdelka oz. storitve ter okoljske pogoje*

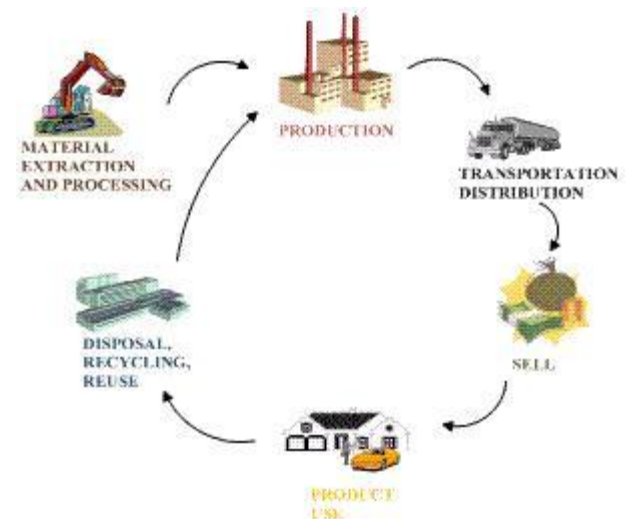
- ❖ Jih lahko nadzoruje (“neposredni okoljski vidiki”)
- ❖ ima na njih vpliv (“posredni okoljski vidiki”)

Zahteve ISO 14001:2015, Delovanje

Planiranje in obvladovanje delovanja
tudi v procesih:

- *snovanja,*
- *nabave,*
- *zunanjih storitev*
- *dostave proizvoda,*
- *po koncu uporabe*
- *in odstranitvi proizvoda*

Krožno gospodarstvo

Trajnostno in/ali učinkovito poslovanje

Razlogi.....

Organizacije bodo prisiljene z **materiali in energijo** ravnati skrbno v **celotnem življenjskem ciklu** izdelka ali dejavnosti

- od zasnove in razvoja izdelka,
- v procesu izdelave,
- med uporabo izdelka ter
- po uporabi

V pomoč: sistematičen pristop ISO 14001/EMAS in ISO 50001

Hvala za pozornost !

www.siq.si

